

14

Testamentu-ahalordea erabili gabe duten herentzien zerga araubidea

14.1 Aplikatzen diren arauak

14.2 Salbuespenak

14.3 Jabetasuna

14.4 Oinarri likidagarria

14.5 Kenkariak

14.6 Beste minorazio batzuk

14.7 Ordainketa

14.8 Zergaldia

14.9 Erantzukizuna

14.1 Aplikatzen diren arauak

Errentak baldin badatoz testamentu-ahalardea erabili gabe duten herentzietatik, Gipuzkoako Lurralde Historikoko Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko urtarri-laren 17ko 3/2014 Foru Arauak 12.6. artikuluan jasotakoaren arabera, errenta horiei aplikatuko zaizkie aipatutako foru arauan ezarritako xedapen orokorrak eta hura garatzen duten erregelamenduzko xedapenak, artikuluko honetako hurrengo apartatueta jasotzen diren berezitasunak kontuan hartuta.

14.2 Salbuespenak

Ezkontide alarguna edo izatezko bikote-laguna kausatzailearekin batera bizi izan bada ohiko etxebizitzan kausatzailea hil aurreko bi urteetan, eta etxebizitza hori testamentu-ahalardea erabili gabe duen herentzia baten parte bada, etxebizitza horren eskualdaketa lortutako ondare irabaziak salbuetsita egongo dira, baldin eta eskualdaketa horrek Oinordetzen eta Dohaintzen gaineko Zergaren sortzapena ez badakar, eta eskualdaketa lortutako zenbatekoa ezkontide alargunaren edo izatezko bikote-lagunaren ohiko etxebizitza berria eskuratzeko herrinbertitzen bada, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren araudian ezarritakoari jarraituz. Berrinbertitutako zenbatekoa txikiagoa bada eskualdaketa jasotako kopuru osoa baino, lortutako ondare irabazian berrinbertitutako zenbatekoari dagokion zati proportzionala baino ez da utziko zergapetu gabe.

Era berean, salbuetsita egongo dira ohiko etxebizitza kostu bidez eskualdatzeagatik edo hura zorren ordainez emateagatik lortzen diren ondare irabaziak (Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko Foru Arauaren 42. Artikuluko b), c) eta e) letretan aipatzen diren eragiketa horiek), baldin eta, etxebizitza hori testamentu-ahalarde bat erabili gabe duen herentzia baten parte izanik, eskualdaketa horrek Oinordetzen eta Dohaintzen gaineko Zergaren sortzapena ez badakar, eta, betiere, baldin eta ezkontide alarguna edo izatezko bikote-laguna kausatzailearekin batera bizi izan bada ohiko etxebizitzan kausatzailea hil aurreko bi urteetan, eta hura aplikatzeko letretan ezarritako betekizunak betetzen baditu.

Apartatu honen ondorioetarako, ohiko etxebizitzatzat hartuko da PFEZari buruzko Foru Arauak ezartzen dituen baldintzak betetzen dituen (ikus gidaliburu honetako 12.5 atala).

14.3 Jabetasuna

Zerga oinarria kalkulatzeko, erregela hauek aplikatuko dira:

- Testamentu-ahalardea erabili gabe duen herentziak ondasun eta eskubideak eskualdatzearen ondorioz lortzen diren ondare irabazi eta galerak, eskualdaketa horrek Oinordetzen eta Dohaintzen gaineko Zergaren sortzapena ez dakarrenean, herentziak lortutakotzat joko dira beti, eta PFEZari buruzko Foru Arauak kostu bidezko eskualdaketatara ezartzen dituen arauekin bat zehaztuko da. Eskualdatzen diren ondasun eta eskubideen eskurapen data eta balio gisa kausatzaileak edo herentziak berak horiek eskuratutako uneari dagozkionak hartuko dira.
- PFEZari buruzko Foru Arauak 35. artikuluan aipatutako kapital higigarriaren etekinak, besteren kapitalak hartu eta erabiltzea adierazten duten aktiboak eskualdatzeagatik lortutakoak, testamentu-ahalardea erabili gabe duen herentziaren parte badira, eta eskualdaketa horrek Oinordetzen eta Dohaintzen gaineko Zergaren sortzapena ez badakar, herentziak lortutakotzat joko dira beti, eta Foru Arau horretan ezarritako arauei jarraituz kalkulatu dira. Eskualdatzen diren aktiboek

eskurapen data eta balio gisa kausatzaileak edo herentziak berak horiek eskuratutako uneari dagozkionak hartuko dira.

- Jarduera ekonomikoen etekinak testamentu-ahalardea erabili gabe duen herentziak lortutakotzat joko dira beti, kontuan hartu gabe PFEZari buruzko Foru Arauaren 24.1 artikuluan ezarritako beharkizuna betetzen duen edo ez.

14.4. Oinarri likidagarria

Testamentu-ahalardea erabili gabe duen herentziaren kargura epailearen erabakiz ordaindutako urteko mantenua baino ez da murriztuko, hala badagokio, zerga-oinarri orokorrean eta aurrezpenaren zergaoinarrian.

14.5. Kenkariak

Zergaren kuota likidoa kalkulatzeko, kuotan aplikatuko diren kenkari bakarrak ondorengoak izango dira: nazioarteko ezarpen bikoitzarengatik, inbertsioengatik eta beste jarduerengatik ezarritako kenkariak, nazioarteko gardentasun fiskaleko erregimeneko kenkariak eta pertsona desgaituaren ondare babestuari egindako ekarpenengatik kenkaria

14.6. Beste minorazio batzuk

Testamentu-ahalardea erabili gabe duten herentziei dagozkien oinarri likidagarri negatiboak, aurrezpenaren zerga oinarriko etekinen saldo negatiboak, jarduera ekonomikoen etekinen saldo negatiboak, ondare galerak, eta kuota nahikoa ez izateagatik aplikatu ez diren kuotako kenkariak bakar-bakarrik konpentsatu daitezke, zerga araudiak baimentzen duenean, herentzia horiei dagozkien oinarri likidagarri positiboekin, aurrezpenaren zerga oinarriko etekinen saldo positiboekin, jarduera ekonomikoen etekinetatik datozen saldo positiboekin, ondare irabaziekin eta kuota positibo osoekin.

14.7. Ordainketa

Testamentu-ahalardea erabili gabe duen herentziak zerga ordaintzeko obligazioa du, eta haren betebeharra da, baita ere, foru arau honetan, Gipuzkoako Lurralde Historikoko Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko urtarri-laren 17ko 3/2014 Foru Arauan, eta hura garatzen duten erregelamenduzko xedapenetan ezartzen diren gainerako obligazioak betetzea.

14.8. Zergaldia

Zergaldia urtebete naturala baino laburragoa izango da, baldin eta abenduaren 31 ez den beste egun batean testamentu-ahalardea osorik eta modu ezeztazinean erabiltzen bada, eta hura azken tzeko beste edozein arrazoi-tako bat gertatzen bada. Horrelakoetan, zergaldia egun horretan amaituko da, eta zerga une horretan sortuko da.

14.9. Erantzukizuna

Testamentu-ahalardea erabili gabe duen herentziari buruz ezarritako obligazio formal eta materialak betetzea herentziaren administratzaileari dagokio.

Orobat, testamentu-ahalardea erabili gabe duen herentziaren administratzailea erantzule subsidiarioa izango da Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren eta Ondarearen gaineko Zergaren ordainketari dagokionez.

Testamentu-ahalardea erabili gabe duen herentziako ondasun eta eskubideek bi zergetan tributatuko dute, haien eduki tzailea zeinahi dela ere, salbu eta edukitzailerik hori erregistroko fede publikoak babestutako hirugarren bat bada, edo, ezin inskriba daitezkeen ondasun higigarrien kasuan, onustez etan titulu zuzenarekin justifikatzen bada ondasun eta eskubideok merkataritzako edo industriako establezimendu batean esku-ratu direla.

Horretarako, aurreko paragrafoan aipatutako ondasun eta eskubideen eskualdaketa, ondasun eta eskubide horiek testamentu-ahalardea osorik edo partez eta modu ezeztazinean erabiltzeagatik edo ahalorde hori azkentzeagatik eskualdatzen badira, eskuhartzen duten notarioek, beraiek eskuetsitako agirietan, ohartarazi behar dute ezen ondasun eta eskubide horiekititulu honetan aipatzen diren eta eskualdaketa baino lehen sortutako zergen kuotak ordaintzeari lotuta geratzen direla, ordaintzeko obligazioa preskribatzen ez den bitartean. Era berean, Jabetzako edo Merkataritzako Erregistrozailerik orribazterreko ohar baten bidez adierazi behar dute ondasunak eta eskubideak titulu honetan aipatzen diren eta eskualdaketa baino lehen sortutako zergen kuotak ordaintzeari lotuta geratzen direla, ordaintzeko obligazioa preskribatzen ez den bitartean.